

עיתון זגלמביה זאגלעמביער צייטונג

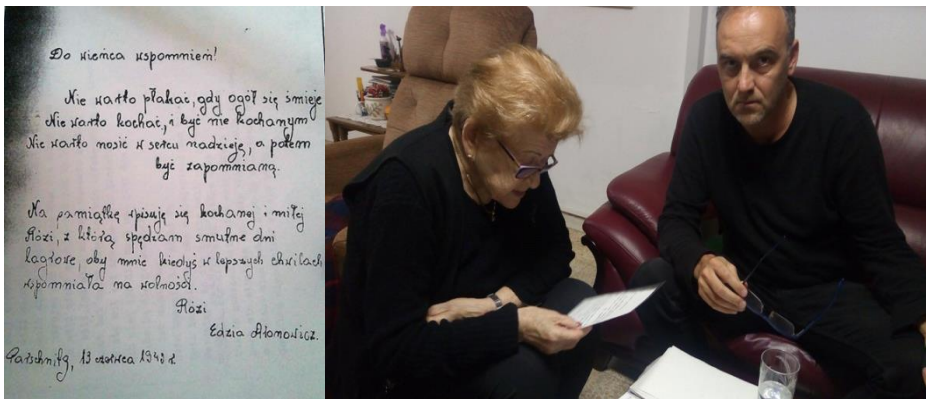
ארגון עולמי של יוצאי זגלמביה
Zagłębie World Organization
www.zaglembie.org
admin@zaglembie.org

גיליון מס' 41 תשרי תשע"ה – ספטמבר 2017
Zagłębie (Zaglembie) Newsletter September 2017

שנה טובה ומבורכת

Shanna Tova! Happy New Year!

Będzin
Sosnowiec
Dąbrowa Gornicza
Zawiercie
Czeladź
Sławków
Wolbrom
Chrzanów
Dańdówka
Gołonóg
Grodziec
Kazimierz
Klimontów
Ksawera
Kromołów
Łagisza
Maczki
Mysłowice
Modrzejów
Niemce
Niwka
Olkusz
Oświęcim
Piaski
Porąbka
Siewierz
Strzemieszyce
Trzebinia
Wojkowice
Zagórze
Ząbkowice

היומן ממחנה פרשניץ, עמ' 6 (אדם שידלובסקי ואדד'ה אלונביץ' ודף מהיומן)

משמעות השואה בדורנו, עמ' 2

המסע בעקבות סבתא, עמ' 8

החברים שנפלו ונקברו יחד, עמ' 10

חברי וידידי יוצאי זגלמביה לדורותיהם

במקביל, אנחנו מתכוננים לציון שנת ה-30 להקמת אתר ההנצחה במבוא מודיעים, במסגרת עצרת יום השואה הבא, ובנוסף מארגנים משלחת נוספת לזגלמביה, בקיץ 2018, בה ישתתפו חברים מישראל ומארצות אחרות. כל זאת נוסף לפעילויות הרגילות של הארגון.

אנחנו נמצאים בפתחה של שנה חדשה וזו העת לסכם את השנה שחלפה ולהתוות תכניות לשנה החדשה.

בפסטיבל יהודי בזגלמביה, שהתקיים ב-7-9 בספטמבר, השתתפה קבוצה של 25 חברים, שיצאה מהארץ. הפסטיבל אורגן ע"י אדם שידלובסקי, וקרולינה ופיוטר ארגנו אירועים נוספים.

במהלך השנה האחרונה הסתיים תהליך חילופי המשמרות בהנהגת הארגון ובני הדור השני מחליפים את בני הדור הראשון. אברהם גרין, נשיא הכבוד של הארגון, ויצחק טורנר, חבר ההנהלה, ממשיכים ללוות את צוות ההנהגה החדש.

רשמי הנסיעה סופרו בטקס הרמת הכוסית, שנערך ב-13 בספטמבר, ויכללו בעיתון הבא שייצא לקראת פסח 2018.

מאז פסח האחרון קיימנו מספר מפגשים: עצרת יום השואה בהשתתפות כ-800 איש, מפגש קפה זגלמביה בהשתתפות כ-50 חברים ואת טקס יום השנה לחיסול גטאות זגלמביה בט' באב.

אני תקווה שנצליח לממש את תכניותינו ובכך להמשיך, בהצלחה, את מלאכתם של אבותינו בני הדור הראשון בהנצחת מורשת זגלמביה וזיכרון השואה.

ההנהלה בחרה צוות מצומצם בן שישה אנשים להנהיג את הארגון עד למועד האסיפה הכללית שתתקיים בערב ראש השנה. אנו מנסים מצד אחד לגבש תכנית פעולה לקרוב בני הדור השלישי לפעילות ולהשתתפות באירועים של הארגון, ומצד שני לקרב את בני הדור השני והשלישי בחו"ל כדי להדק את הקשרים עם הארגון בארץ.

**בברכת שנה טובה,
בריאות ואריכות ימים לכל חברינו**

דב פניני, מ"מ יו"ר הארגון

משמעות השואה בדורנו

במסגרת "קפה זגלמביה" הרצה ד"ר אריה ברנע על חשיבות הנצחת השואה

ולפליטי רצח-עם, האם המסעות לפולין מקנים לתלמידים המשתתפים את המסרים והערכים שאנו מצפים שיוקנו להם? חשיבות תיעוד הניצולים לדורות הבאים, ההבדל בין המסרים הנלמדים מתפקודן של שתי הקבוצות היהודיות שלחמו בגטו ורשה: קבוצת אי"ל בפיקודו של אנילביץ' וקבוצת אצ"י בפיקודו של פרנקל.

בחודש יוני התקיים בבית לזרוס ברמת גן מפגש נוסף של קפה זגלמביה. נושא המפגש היה "משמעות השואה בדורנו". באירוע השתתפו כ-50 חברים, ביניהם בת הדור הראשון, הגברת פלה טריימן, שממשיכה ליטול חלק בטקסי "זיכרון בסלון" ובהרצאות בבתי ספר מדי שנה בסמוך ליום השואה וכן מספר בנות הדור השלישי.

תודה לדוד גדנסקי שיצר את הקשר עם ד"ר ברנע.

את ההרצאה העביר ד"ר אריה ברנע, מחנך, מנהל וחוקר שואה. ברנע מכהן כיו"ר עמותת עמך – המרכז הישראלי לתמיכה נפשית וחברתית בניצולי שואה ובדור השני.

בשנת 1986 הקים ברנע את לפיד - התנועה להנחלת לקחי השואה, שעסקה עד 1994 בהסברה ובחינוך בנוגע למשמעות השואה עבור החברה הישראלית.

הנושאים המרכזיים בהרצאה היו: לקח ציוני - חשיבותם של בית לאומי ומדינה יהודית חזקה לאור גורל יהודי אירופה ויהודי צפון אפריקה בתקופת השואה, הצלת נפשות כמופת - (כולל פועלו של ד"ר קסטנר בהונגריה) וחובתנו לסייע לעמים נרדפים

הוילה של שיין

מזון, עוצר וכו'. תוך כדי מילוי הפקודות הוא ניסה, לדבריה, "לנהל חיי משפחה נורמליים עד כמה שאפשר".

עשרות אלפי אנשים גורשו מבתיהם לגטו בנדין בדרכם לאושוויץ אך הוא עסק "רק באדמיניסטרציה". הוא לא הועמד בזמנו למשפט, כיוון שההגנה טענה שהוא "מילא פקודות" מאוחר יותר הוא מונה למנהל מחוז בגרמניה.

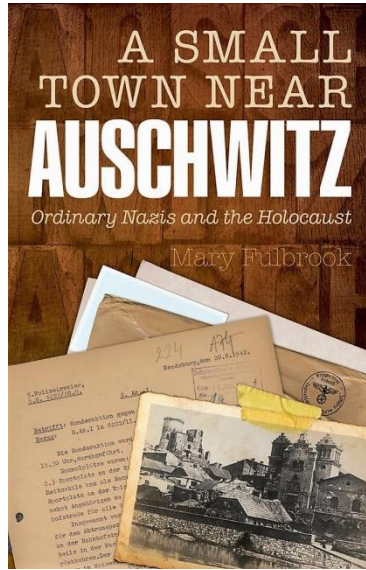
אמה של אלכסנדרה הייתה חברה קרובה של אמה של פרופסור מארי פולברוק – ההיסטוריונית שכתבה את הספר על בנדין ששמו "A small town near Auschwitz" ובו מוקדש פרק שלם לתיאור 4 שנותיהם של בני הזוג בוילה.

בסיום המלחמה חודשה הידידות בין אמה של פרופ' פולברוק לבין אלכסנדרה. פרופ' פולברוק לא ידעה דבר על עברם של אלכסנדרה ואודו קלאוס בזמן המלחמה עד שהחלה לחקור את סיפור משפחתה שלה ושל אלכסנדרה ונחשפה לחליפת המכתבים בין אלכסנדרה לבין אמה בברלין ואז, לדבריה, מצאה עצמה פרופ' פולברוק בסיטואציה מוסרית קשה.

הוילה בה התגוררו אודו קלאוס ואשתו אלכסנדרה הייתה שייכת למשפחת שיין והתגוררו בה סבי איזאק שיין ז"ל, וסבתי צירלה שיין ז"ל, שנספו בשואה. סבתי הייתה האישה היחידה בין 17 גברים שכינה במועצת העיר בנדין. היא הפעילה בית תמחוי בצמוד לוילה, יזמה את הקמת ביה"ס "בנה" בעיר וחילקה מלגות לימוד למיעוטי יכולת. יחד עם אחרים יזמה והקימה את בית היתומים, בניין בן 4 קומות שבזמן המלחמה הפך למקום בו ריכזו את יהודי העיר לפני שליחתם למחנות. לאחר המלחמה הוילה הוחרמה והיא משמשת כיום כגן ילדים ממלכתי.

על אדמות המשפחה בסלבקוב הקימו שלושת האחים שיין חוות הכשרה של תנועת "המזרחי" וקראו למקום "קייבוץ עובדיה". הצעירים הוכשרו לעבודת אדמה, נגרות, חקלאות, עבודות מתכת ועוד לקראת עלייתם לפלשתינה. בוגרי ההכשרה הזו היו ממקימי כפר עציין וקייבוץ טירת צבי. כיום, הצריפים מטים ליפול, חסומים עם קרשים ומוקפים בשלטי "סכנת מפולת".

ספרה של פרופ' פולברוק יצא לאור בשנת 2013 בהוצאת: oxford university press. הובא לדפוס על ידי דיאנה שיין-גרונדלינגר

שנת 1939. אלכסנדרה התכוננה ביסודיות למכירת ריהוט הבית ברחוב נרוטוביצ'ה 7 (כיום קראסיצ'יאגו 6) בבנדין ורשמה מחירים על כל אחד מהפריטים:

שטיח גדול בחדר האורחים (היקר ביותר) - 350 מארק. שולחן אוכל גדול במיוחד - 75 מארק.

12 כסאות לשולחן האוכל - 75 מארק.

שולחן קפה - 5 מארק.

רהיטי חדר האומנת: מיטה, מזרון, ארון, 4 כסאות ושולחן לילה, הכל יחד - 30 מארק.

תמורת 535 מארק אפשר כנראה למכור את כל הפריטים (בסכום זה, זוכר אודו קלאוס, הם יכלו לקנות "very nice pieces of furniture").

אלכסנדרה ואודו קלאוס נכנסו לוילה המהודרת, הבנויה בסגנון באוהאוס יקר, מוקפת גן רחב ידיים, הריקה למחצה של "היהודי שיין" בסתיו 1940. במכתביה לאמה בברלין כתבה אלכסנדרה בת ה-23 "היהודים שגרו כאן הצליחו לברוח. כרגע אני יושבת בתוך כאוס בבית כי הרהיטים שלנו עוד לא הגיעו מברלין, ומצד שני, אני צריכה לשמור שדברים שלי לא יידבקו לאצבעות של היהודים. זה מאוד מרגיז מאחר והם גונבים כמו עורבים".

אודו קלאוס מונה לתפקיד האדמיניסטרטור האזרחי הראשי - landkries של מחוז בנדין. בנדין נכבשה ב-1939, שמה שונה לבנדסבורג ומיד החל תהליך ריקונה מיהודים. מתוך כ-25,000 יהודים שהתגוררו בעיר לפני המלחמה נותרו בשנת 1945 רק 165.

אשתו של אודו קלאוס, אלכסנדרה, התגוררה עם בעלה ובנם התינוק בוילה בת 3 הקומות ומרתף ומשם כתבה לאמה: "אי אפשר לחיות ככה, כל הזמן שומעים יריות ורואים אנשים מתים ברחובות, אפשר להשתגע". יחד עם זאת, בוילה של היהודי שיין נולדה בתם, אחות לבנם הבכור, אקהארד.

במכתביה ציינה, לא פעם, כי בעלה מרגיש "לא נוח ואפילו עצבני" משום שעליו למלא אחר פקודות הממונים עליו אך הוא אינו רוצה להשתתף בהרג. הוא רק הקפיד מאוד על הכללים: סגר, טלאי צהוב, קיצוב

מדליקי המשואות בטקס יום השואה

העצרת השנתית לשואה ולגבורה התקיימה ב-24 באפריל ביד הזיכרון ביער מודיעין, והשתתפו בה כ-800 חברים.

נשאו דברים: יו"ר הנהלת הארגון, דב פניני, הרמטכ"ל לשעבר, בני גנץ, ועוה"ד אירית רוזנבלום, מייסדת ארגון "משפחה חדשה" ובת הדור השני.

קדיש אמר צבי אייכנוולד ותפילת "אל מלא רחמים" מפי החזן חיים אדלר, יקיר העיר תל אביב ובן הדור השני לקהילת זגלמביה. פרק תהילים קרא הרב חנוך צבי רובינשטיין, דור חמישי לרב ליון מבנדין ונצר לאדמורים המייסדים של חסידות גור.

את הטקס ליוו בשירה תלמידות לפיתוח קול של המורה אלה אלרם, ממרכז המוסיקה העירוני מודיעין-מכבים-רעות, והרכב "שרים מהלב" - יהוד, בניהול מוזיקלי של המלחין והמעבד יאיר קלינגר, בן ליוצאי זגלמביה.

משואה שנייה - יונה רדומסקי לכבוד אמה
עדה פוטזמן מדומברובה גורניצ'ה

משואה ראשונה - רן גיל לכבוד אמו חדווה גיל,
לבית ליזרוביץ', ילידת זבירצ'ה

משואה רביעית - יובל אאורבך לכבוד סבו
דוד אאורבך מבנדין

משואה שלישית - דידי דגני לכבוד סבתו
רבקה דגני, לבית סוחצקי, מבנדין

משואה שישית - קרן גרינגרס לכבוד סבתה, אסתר, ולזיכרון סבה ז"ל איזי גרינגרס

משואה חמישית - בן למל לכבוד סבו ברנרד דב למל מבנדין

משואה שביעית - עמרי רגב לכבוד סבתו, חנקה, ולזיכרון סבו ז"ל, מנחם ליאור, היו"ר האחרון של האירגון

ארגון יוצאי זגלמביה אבל על מות חברי וחברות הארגון שהלכו לעולמם ושולח תנחומים לבני המשפחה. מי ייתן ולא תדעו עוד צער

<u>בתי-בשה זקס ז"ל</u> לבית לוי - משטמישץ	<u>יעקב ארנר ז"ל</u> – מסוסנוביץ
<u>קסיל יקותיאל נרקיס ז"ל</u> – מסוסנוביץ	<u>אברהם היידה ז"ל</u> – מבנדין
<u>רבקה רייך ז"ל</u> לבית יעקובסון – מבנדין	<u>איטה היידה ז"ל</u> – מדומברובה
<u>עליזה רינגל ז"ל</u> לבית אייכלר - מבנדין	<u>חנור ויינשטוק ז"ל</u> – מבנדין
<u>הלינה כהן ז"ל</u> לבית טוביאש – מסוסנוביץ	<u>נח שטרן ז"ל</u> - מבנדין
<u>שפרה-סלה רכניץ ז"ל</u> לבית הנדלר - משטמישץ	<u>יהושע שמולביץ ז"ל</u> – מבנדין
	<u>דוד איזנברג ז"ל</u> - מדומברובה

היומן ממחנה פרשניץ

אדם שידלובסקי הצליח לאתר חלק מהנשים שכתבו ביומן בעת שהותן במחנה העבודה, אחת מהן היא אדז'ה אלונביץ' מת"א שזכרה את הנסיבות בהן רשמה את ההקדשות לחברותיה

אדם שידלובסקי ואדז'ה אלונביץ'

שמכיר את השמות לנסות לאתר, ליצור קשר ולהודיע לי.

תוך זמן קצר, בסיועו של ידידי, ג'ף צימבלר מניו יורק, הבלתי יאומן קרה. מידע מארצות הברית, מאוסטרליה ומישראל החל זורם. מסיבות מובנות רוב הנשים שאת שמן פרסמתי כבר אינן עוד עמו, אך לשמחתי הרבה עדיין נמצאות עמנו לא מעט נשים ששהו במחנה וכתבו ביומן: בלה ניימן ואדז'ה אלונביץ' מישראל, פלה רינסקה ממיאמי, ארה"ב, הלה סלומניצקה מארה"ב, לולה גרוסמן ופרידה זייץ מאוסטרליה.

בחלומי ראיתי מפגש של הנשים שכתבו ביומן חולקות עמנו את הסיפורים והזיכרונות מתקופת שהותן במחנה.

זמן קצר לאחר שפרסמתי את רשימת השמות נפגש חברנו הארי בירנהולץ באוסטרליה עם שתיים מהנשים ושמע מהן על החיים במחנה ועל היומן.

זמן קצר לאחר מכן הגעתי לישראל, ובעזרתו של איציק אופלר נפגשתי עם אדז'ה אלונביץ' בביתה בתל אביב. בפגישה, שהייתה מרגשת מאוד, נכחו גם ילדיה ואיציק אופלר. מסרתי לה עותק מדפים שכתבה ביומן המקורי.

זהו סיפורו של יומן, ספר זיכרונות, שנכתב על ידי נשים ששהו במחנה פרשניץ, מחנה עבודה לנשים. ביומן נרשמו שירים קצרים שהקדישה אישה לרעותה במהלך שהותן במחנה.

יומנים כאלה, מעין ספרי זיכרונות, היו מאוד מקובלים בפולין בשנים שלפני מלחמת העולם השנייה וגם בשנים שלאחריה בין תלמידי בתי ספר.

סיפור היומן הובא לידיעתנו על ידי חברנו, אדם שידלובסקי וכך סיפר אדם: "במחצית השנייה של 2016 נפגשתי עם חברי מרצ'ין קרייבסקי המתגורר בבנדין. מרצ'ין, צאצא למשפחת הירשברג, בא לביתי ומסר לי העתק של יומן שצילם שנתיים קודם, במהלך ביקור בקנדה, והיה שייך לרוזי פרישמן, ידידה של משפחתו.

כאשר התחלתי לקרוא את ההקדשות ביומן המחשבה הראשונה שעלתה בראשי - יש לנו כאן הזדמנות להחיות את דמויות הנשים ששהו במחנה ורשמו הקדשות ביומן. אך במחשבה שנייה תהיתי, אולי ניתן עדיין לאתר בחיים את אחת מהנשים שכתבו ביומן?

פרסמתי בפייסבוק רשימה של כ-40 נשים שכתבו ביומן בתקווה שמישהו יזהה את השמות. ביקשתי ממי

אדז'ה זיהתה בוודאות את כתב ידה וחתימתה, זכרה
בבהירות את היומן ואת הנסיבות בהן רשמה את
ההקדשות לחברותיה. אדז'ה נלקחה למחנה העבודה
בטרם מלאו לה 15 שנים. היה זה מחנה עבודה שעסק
בייצור חבלים ואריגים לצרכי הצבא הגרמני. עבודתה
כללה איסוף שאריות חוטים וכפתורים שנשמטו לרצפה
ממכונות התפירה במהלך תפירת מדים וביגוד."

הקדשה אחת שכתבה אדז'ה:

לזר הזיכרונות:
אל תחפשי ורדים בחיים הסוערים,
כי רק רעב ועוני תמצאי.
עבודה טובה ויעילה משתלמת יותר,
וכל השאר ייתן האל.
כותבת זאת למזכרת בימים הקשים של שהותנו
במחנה פרשניץ.

לחברתי האהובה בלימה פרגריכט שתזכור אותי בימים
טובים יותר, עת נהיה משוחררות וחופשיות
אדז'ה אלונוביץ'

הקדשה שנייה

למזכרת נצח
אין טעם בבכי כשכולם מסביב צוחקים.
אל תאהבי בלי להיות נאהבת.
אל תטפחי תקוות שווא,
כי אולי תהיי נשכחת.
אני כותבת זאת למזכרת
לחברתי הנחמדה רוזי שהייתי איתה בזמנים עצובים
וקשים במחנה.
שתזכור אותי בימים טובים יותר, עת נהיה משוחררות
וחופשיות.
פרשניץ, 13.6.1943

משלחת זגלמביה לפולין

**לרגל ציון 75 שנה לחיסול גטאות זגלמביה תצא בקיץ 2018 משלחת גדולה מהארץ והעולם
לסיור בפולין. מוזמנים להצטרף**

מאת רינה כהן

בשנה האחרונה ביקרתי אצל קהילות ואנשי זגלמביה
בניו-יורק ולוס אנג'לס, ולפני מספר שבועות נפגשנו, ג'ף
צימבלר, הגנאלוג שלנו מניו יורק ואני, עם Larry
Frank Berns-Ilzkov, מראשי ארגון יוצאי זגלמביה
בטורונטו. הפגישה היתה מאוד לבבית. דיברנו עם
החברים בטורונטו על הקשרים המשפחתיים שעלינו
למצוא ועל הדור השלישי שעליו להמשיך את המורשת.
ביקרנו בבית הקברות המרשים של יהדות זגלמביה
בטורונטו Bathurst Lawn Cemetery ומאוד
התרגשנו לראות את אותם שמות המשפחה שאנחנו
מכירים ממשפחות זגלמביה בארץ. אין ספק שעוד
יווצרו קשרים משפחתיים שלא היו ידועים לנו.

כך, דרך הקשרים והפעילות הגנאלוגית הסתבר גם לי
לפני כשבועיים שמשפחת אחותה של סבתי שרדה את
השואה ויש לי בנות דודות באוסטרליה. כבר התחילו
המיילים והטלפונים וההתרגשות רבה ביותר.

**אנחנו מתכננים נסיעה מאוד מיוחדת לפולין בקיץ
הבא. יהיה זה אירוע לציון 75 שנה לחיסול גטאות
זגלמביה. הביקור יתקיים בתאריכים 28.7-5.8
ואנחנו כבר יודעים על הענות גדולה מרחבי העולם
לנסוע איתנו!**

מזה זמן רב אנחנו רוצים לחזור ולחבור אל אנשי
זגלמביה בעולם. בשנים שלאחר הקמת הארגון שלנו
בישראל, כאשר הוקמה אנדרטת הזכרון במודיעין
ובמשך שנות הפעילות הברוכה של הדור הראשון שלנו,
היה שיתוף פעולה פורה בין ארגוני זגלמביה בארץ,
בארה"ב, קנדה, צרפת ואוסטרליה, אך לצערנו הקשר
לא נשמר. בני הדור השני בעולם לא שמרו איתנו על
קשרים ולא היו מעוניינים בפעילות שלנו בפולין.

אך בשנה שעברה, למשלחת שלנו לפולין כבר הצטרפו
מעל 20 חברים מחו"ל, ובדף הפייסבוק שלנו מתחילה
אינטראקציה ברוכה בין יוצאי זגלמביה הגרים ברחבי
העולם. פעילות הגניאולוגים וזמינות הקשרים
המשפחתיים באינטרנט יוצרים רצון מחודש לחיבור כלל
עולמי של יוצאי זגלמביה.

אני מאמינה שדרך חיבורים משפחתיים, נסיעות
משותפות לפולין וקשר בין הקהילות ייווצר עם הזמן
קשר גם בין בני הדור השלישי במטרה שהם ימשיכו
את פעילות הנצחת המורשת של יהדות זגלמביה, כפי
שעשו הורינו ואנחנו בעקבותיהם. היינו רוצים לארח את
אנשי זגלמביה המגיעים לארץ – בעיקר את בני הדור
השלישי כדי להפגיש אותם עם בני הדור השלישי שלנו.

המסע בעקבות סבתא

לקראת נסיעתו לפולין חיפש מתן מידע אודות סבתו, אבל רק פניה לאתר זגלמביה הניבה תוצאות מיידיות. המסמכים שקיבל עזרו לו לשרטט את המסלול שעשתה במהלך המלחמה

מאת מתן כתריאל, דור שלישי*

בראשית חודש ינואר צלצל הטלפון הנייד שלי. מעברו השני של הקו הייתה קצינת הקישור שלי מהמילואים. "אתה יוצא למשלחת לפולין". ניסיתי להסביר לה שכבר הייתי בפולין, ושקצת חבל לבזבז עלי כסף על הטיסה. לא עזר. "במרץ אתם טסים". בשבוע הבא יש מפגש הכנה ראשון. תתייצב שם.

המסע הראשון שלי לפולין היה בתיכון. במסגרת תנועת הצופים, כשאני בכיתה י"א המראתי לארץ שאליה לא נוסעים. שנתיים קודם לכן אחי הבכור המריא בדיוק לאותו מסע. מה שגרם לכך שסבא שלי, אביו של אבי, לא דיבר עם בנו במשך שלושה חודשים. איך העז לשלוח את הנכד שלו לארץ המקוללת ההיא? בסוף גם סבא התרצה ואפילו ישב

לראות תמונות מהמסע של אחי. המסע הראשון שלי לפולין היה המסע של סבא. הוא היה מסע פשוט יותר מכיוון שמסבא נשארה לי עדות.

המסע השני היה מסובך יותר. החלטתי שהפעם יהיה זה המסע של סבתא, אימא של אימא שלי. הינדה פץ לבית שייקה, מסוסנוביץ. החלטתי לבוא מוכן למסע. לדעת את סיפורה של סבתא על כל פרטיו. משום מה, הייתי בטוח שדווקא סבתא שלי היא זו שהשאירה עדות ארוכה ומפורטת. אני זוכר, כילד, את אבא שלי יושב וממלא דפים של "יד ושם" ביחד עם סבתא. רק במהלך החיפוש הבנתי שהיו אלה דפי עדות של משפחתה, ולא עדות ספציפית שלה.

הראשונים שאיתם בדקתי היו כמובן אבא ואימא. אך לשווא. התברר לי, שהמקום היחיד בו נמצא הסיפור של סבתא הוא עבודת השורשים של אחי. חיפשתי בבית הוריי, אבל לא מצאתי דבר ולא חצי דבר. למזלי היה שמור על המחשב סיפורה של מנושה, אחותה של סבתי. תיאור שלבי המסע של סבתא הופיעו בסיפור רק לפרקים, ורק בצורה כללית וללא פירוט, אך הם נתנו לי מושג כללי.

עברתי על המסמכים שהשאיר אחריו סבי, אביה של אמי, לאחר מותו. מצאתי שם עדויות לתיק שהיה לסבתא בוועדת התביעות של יוצאי מחנות הכפייה. פניתי אל הוועדה. אחרי שהעבירו אותי מפקיד לפקיד

ורק לאחר שאמי התגייסה לעזרתי, הצלחנו לקבל את התיק של סבתא מהוועדה. אך שוד ושבר, היה זה תיק רפואי בלבד, שתיאר את מצבה הבריאותי של סבתי בעת הגעתה לוועדה להגשת הבקשה לפיצויים.

ואז העלתה אימא את האפשרות לפנות לקהילת יוצאי זגלמביה.

השם לא היה זר באוזני. שכן אחת לשנה סבא וסבתא הגיעו לאנדרטה הצמודה לכביש 443. בדקתי באינטרנט איך ניתן לפנות לקהילה. כתבת באתר בקשה לעזרה, ושאלתי האם למישהו יש קצה חוט בנוגע לסיפורה של סבתי?

לא חלפו 24 שעות, ורחל בבס המקסימה התקשרה והפנתה אלי אנשים. חלקם רצו לחזק ולעודד אותי לא להתייאש, למרות שהחיפוש יכול להיות מתיש. אחרים ניסו להציע עזרה בחיפוש. אבל מי שהצליח להביא לידי את עיקר המידע היה איציק אופלר.

איציק שלח את המידע שברשותי לחני גת, ספרנית שלוחת "יד ושם" בגבעתיים. חני הנהדרת העבירה לי במייל כמות גדולה של מסמכים המתארים ומפרטים את המסלול אותו עשתה סבתי מראשית המלחמה ועד ההחלטה לעלות לישראל וגם לאחר העלייה לארץ. מסמכים אלו איפשרו לי לשרטט, באופן גס, את המסלול שעשתה סבתא במהלך המלחמה. יכולתי גם להצליב את המידע, אותו שלחה חני, עם קטעי

הסיפורים של סבתי המופיעים בעדות של אחותה, מנושה. אני זוכר את ההתרגשות והדמעות שניקוו בעיניי בעת קבלת המייל מחני.

לכל אורך המסע בפולין ניסיתי לאסוף עוד כמה בדלי מידע אודות סבתא. כאשר ביקרנו במחנה ההשמדה אושוויץ בירקנאו, הגשתי בקשה לקבל מידע אודות סבי וסבתי. אבא של אבא ואימא של אימא. לשניהם היה מספר כחול על היד. ללא הצלחה יתרה.

המסע עם צה"ל הסתיים. אבל תחושתי היא שהמסע שלי רק מתחיל. ייקח עוד זמן רב והרבה עזרה על

מנת להשלים את הפאזל שהוא הסיפור של סבתא. אך ללא עזרתם של חברי הקהילה, ספק אם בכלל הייתי מצליח לצאת למסע בלב שלם.

אני רוצה להודות שוב, לכל מי ששאל, התעניין, סיפר וכמובן עזר. לא הייתי מצליח בלעדיכם.

*** מתן הוא נכד לסבא אריה (לייבלה) כתריאל, מוירשוב ולסבתא הינדה פץ לבית שייקה, מסוסנוביץ. שניהם שורדי אושוויץ**

ענף משפחתי מפוצל

בזכות קבוצת הפייסבוק "דור שני שלישי" מצאה מיכל קשר לענף המשפחתי של סבה ז"ל שמקורו ב-1739, כעת היא רוצה להשלים את הפאזל המשפחתי ולמצוא את הענף של סבתה

מאת מיכל שאול

שאלתי באתר איך מגיעים לחומרים הללו וחיים בא לעזרתי והציע שאזמין אותו לעץ המשפחה שלי ואולי הוא יוכל לעזור.

חיים אכן מצא את ההורים של שמואל גוטפלד - אברהם לייזר ופרידל, וגם את הוריה של האם - דוד ואידל לבקוביץ. כמו כן הוא שאל באתר האם למישהו יש קשר/ מידע לגבי משפחת גוטפלד מאולקוש.

לא עבר זמן רב וקיבלתי הודעה: רות וילנאי חושבת שיש לה קשר כלשהוא למשפחת גוטפלד!

אחרי כמה שאלות והתחברות לאילן המשפחתי שלי היא מצאה את ההקשר:

דוד שטטלר, שנולד בערך ב-1739, הוא החוליה המשותפת. הוא התחתן פעמיים: מאישה אחת נולד ילד שממנו התפתח הענף המשפחתי של רות וילנאי, ומהאישה השנייה, הצד של מאיר וגיטלה שטטלר, שבנם אברהם לייזר גוטפלד הוא אביו של סבא רבא שלי, שמואל.

עובדה מעניינת היא שחלק מהילדים של מאיר נושאים את שם המשפחה שטטלר ואילו האחרים נקראים גוטפלד (כמובן מאותו אבא ואימא). משום מה הם החליטו לשנות את השם!

כעת אני מאוד מעוניינת לפתח את הענף המשפחתי של סבתי, פרימטה פרידמן לבית וינטר, שהוריה הם גרוינם וינטה.

בעקבות הצטרפותי לקבוצת הפייסבוק "דור שני שלישי ליוצאי זגלמביה" ברצוני לשבח את העזרה שקיבלתי מחיים דקל באיתור ובהשלמת דורות בעץ המשפחתי שלי.

אבי, אברהם פרידמן, נולד בבנדין בשנת 1931. כשהיה בן 8 פרצה המלחמה. ובהיותו בן 11-12 הוא הוברח מהגטו בזהות פולנית ונשאר לבדו בעולם. כשהסתיימה המלחמה עלה לארץ באנייה אקסודוס ורק לאחר זמן רב איתר דודה אחת שעזבה לפני המלחמה לפורטוגל.

בידי הדודה הזו היו כמה מסמכים, תמונות, שמות ותאריכי לידה של המשפחה.

יש בידי תמונה של אבי ובני משפחתו: סבתו, הוריו, דודים ובני דודים ליד קבר סבו שמואל.

כשהכנתי עם בנותיי עבודת שורשים, יצרתי עץ משפחתי גם באתר מיי הריטג' עם השמות המעטים שהיו לי וזהו (לא היה המשך).

שם המשפחה המקורי שלנו היה אמור להיות גוטפלד, אך בשל העובדה שלסבתא רבתא שלי, אשתו של שמואל, חיה רבקה פרידמן, היו תעודות ומסמכים פולניים הוסב שם משפחתנו לשם המשפחה שלה.

במהלך השנים מאוד עניין אותי לדעת עוד פרטים וכשחיים דקל העלה פוסט של שמות משפחה של אבות קדמונים התרגשתי. חיפשתי ברשימות את אחד מהשמות שהיו לי, אבל ללא תוצאות.

החברים שנפלו ונקברו יחד

אלתר אומפלט ויוסלה רוטמנש נהרגו במלחמת העצמאות באותו היום ונקברו יחד בנחלת יצחק. כמעט 70 שנה אחרי, אלתר "צורף" לחללי צה"ל יוצאי זגלמביה בזכות חברו יוסלה

מאת מאיר אומפלט

בן דודי, אלתר, נפל במלחמת העצמאות ונקבר בחלקה הצבאית בנחלת יצחק. הייתי תינוק כשאלתר נהרג ואני זוכר אותו מניף אותי באוויר וחוזר ותופש אותי לקול צהלות השמחה שלי ושל. כנראה שהזיכרון הזה איננו באמת שלי אלא פרי סיפורים שסופרו לי.

ליד אלתר קבור יוסלה רוטמנש, חברו הטוב. שניהם לחמו באותו גדוד, שניהם נפלו באותו יום ברמת הכובש מירי הלגיון הירדני ושניהם נקברו למחרת איש ליד רעהו.

מזה שנים אני עולה לקברו של אלתר ביום הזיכרון לחללי צה"ל יחד עם בני משפחתי, וכך גם משפחתי של יוסלה. המפגש השנתי קרב את שתי המשפחות וגיבש אותן למשפחה אחת מורחבת. בחלוף השנים מספר המבקרים קטן ובעשור האחרון נותרו 5-6 מבקרים בלבד משתי המשפחות.

אחותו של אלתר ואחיו של יוסלה, היחידים שנותרו ושהכירו את הנופלים חזרו וסיפרו על חוויות השירות שלהם בגדוד התותחנים, החברות האמיצה שנרקמה ביניהם ועל נסיבות מותם, באותו היום ובאותה השעה, מירי צלפים זמן קצר לפני הפסקת האש. הסיפורים היו מרגשים מלווים לעיתים בהומור שחור. ציפיתי להם בעניין ובסקרנות כדי לדעת עוד ועוד על בן דודי וחברו.

לפני 3 שנים נפטרה אימי, חנה יאדג'ה לבית פדר. אימא נולדה בפילץ, אך גדלה וחייתה בסוסנוביץ. בעודה בחיים העדיפה ללכת לאזכרות הקהילה הקטנה של כפר הולדתה. לאחר מותה, הצטרפתי לקהילת זגלמביה והשתתפתי לראשונה באזכרה השנתית - יארצייט - ב-ט' באב בנחלת יצחק.

הקדמתי להגיע לאזכרה והחלטתי לנצל את הזמן עד לתחילת הטקס, כדי לפקוד את קברו של בן דודי. כשהגעתי לקבר הגיע למקום גם שמשון ישרביץ שלא הכרתי אישית, אך ידעתי שהוא פעיל רב מרץ ומעש של הארגון. השיחה בינינו התפתחה בערך כך:

שמשון: מה עושה כאן אדוני? (פניה פולנית מנומסת ומקובלת בקהילה)

אני: באתי לקבר של בן דודי אלתר. ומה אתה עושה כאן?

שמשון: אני והצוות מדליקים נרות לחללי צה"ל יוצאי זגלמביה והגענו לקבר של יוסלה רוטמנש.

אני: לא ידעתי שיוסלה מזגלמביה. הוא היה חבר טוב של בן דודי אלתר. שניהם נפלו באותו יום. פגשתי כאן

את אחיו בימי הזיכרון לחללי צה"ל, בפעם האחרונה לא הגיע.

שמשון: ודאי שלא. הוא נפטר לפני חצי שנה, עד אז השתתף בפגישות של זגלמביה.

אני: חשבתי שחלה או נפטר. התקשרתי אליו מספר פעמים ולא ענה.

שמשון: תגיד, בן דודך גם מזגלמביה? אוסיף אותו לרשימת הנופלים.

אני: לא. הוא מענף אחר של המשפחה.

שמשון: בכל זאת, נכבד אותו היום עם חללי זגלמביה בזכות החברות עם יוסלה ובזכותך.

הדלקנו נרות והנחנו פרחים בשני הקברים של יוסלה ואלתר והמשכנו הלאה לקברים אחרים.

כעבור שנה השתתפתי פעם נוספת באזכרה השנתית בנחלת יצחק.

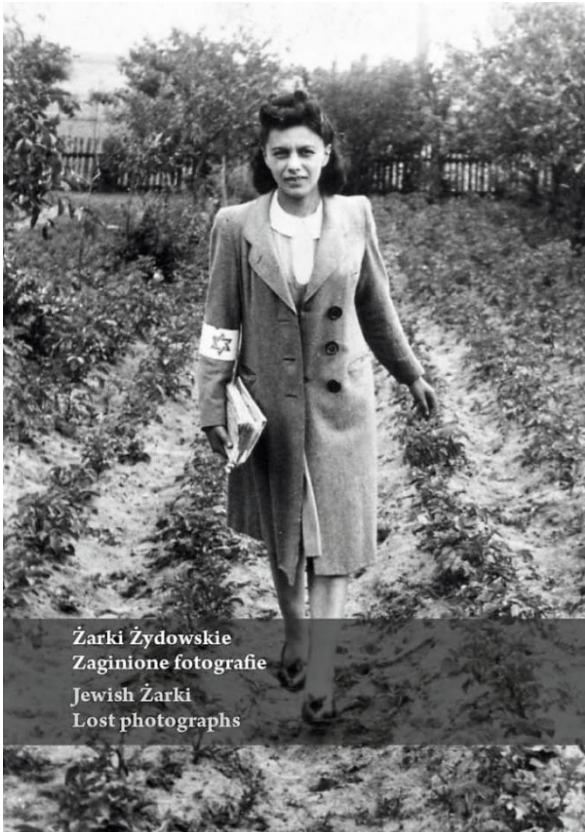
הגעתי מוקדם והצטרפתי מייד לצוות 'שמשון' שהחל לעבור בין קברי החללים. הלכנו עפ"י רשימת הנופלים שהייתה בידי שמשון. הוא קרא בשם החלל ומיקומו ואנו בצוות איתרנו את הקבר וכבדנו אותו בנר זיכרון ופרח. הגענו לאזור הקברים של אלתר ויוסלה. הייתי סקרן לראות אם בן דודי יכובד עם חללי זגלמביה.

שמשון קרא "יוסלה רוטמנש" השתהה מעט והמשיך "ואלתר אומפלט - שני החברים שנפלו באותו יום", הוא קרץ אלי וחיך, "מה חשבת, ששכחתי? אני לא שוכח כי הכל רשום לי פה" והראה לי ברשימותיו את שמו של בן דודי מחובר בחץ לשמו של רוטמנש.

מאז, אנו פוקדים וזוכרים, פעמיים בשנה, את שני החברים שלחמו יחד, נפלו יחד באותו היום ונקברו יחד, איש ליד רעהו, לפני כמעט 70 שנה.

הסיפורים מאחורי התמונות

בזכות האינטרנט הדמויות בספר "יהודי ז'ארקי הצילומים האבודים" הופכות למוחשיות

Żarki Żydowskie
Zaginione fotografie
Jewish Żarki
Lost photographs

קשרי נישואין ענפים בין משפחות מז'ארקי לבין משפחות מעיירות סמוכות, וללא ספק מוצאן של משפחות רבות מיוצאי זגלמביה מצוי גם בז'ארקי.

הספר יצא לאור ע"י עמותת "בראמה צוקרמן"

פרופסור יאצק לאוצ'יאק אמר פעם: "אנשים שמגלים אוספים של צילומים ישנים ולא מזוהים הופכים ל"מיילדי זיכרון". צילומים משמרים דמויות, מחוות, סגנון חיים ומצבי רוח של המצולמים. נייר צילום עמיד יותר מחיי אדם".

הספר שכותרתו, "יהודי ז'ארקי הצילומים האבודים", יצא לאור בדצמבר 2016 ומאז "קיבל חיים משל עצמו". במועד הדפסת ספר ייחודי זה, אסופת צילומים של הצלם הפולני ג'וזף באצ'יור, זוהתה בשם רק דמות אחת מתוך כל הדמויות המצולמות – מרדכי ויינריב.

כיום, תודות לאינטרנט, אנו מכירים שמות וסיפורים נוספים של חלק קטן מהדמויות המופיעות באוסף צילומים זה.

אחת המטרות העיקריות בהפקת הספר הייתה לשחזר ולשמר את זהות המצולמים ובכך לאפשר שיתוף כלל עולמי של המידע הייחודי הזה – דמויות וסיפורים של אנשים לאחר שנים רבות כל כך.

עותק של הספר המכיל מאות צילומים של אנשים מז'ארקי ומהסביבה נמצא במשרדי הארגון.

העיירה ז'ארקי אינה נכללת ב'מחוז זגלמביה', אולם עיירות סמוכות שייכות למחוז. חברים בקבוצת הפייסבוק שלנו, הבקיאים בגנאולוגיה, מספרים שהיו

Stories behind pictures

Prof. Jacek Leociak once said – people who discover collections of previously unknown photographs become "accoucheuse of memory". Photography preserve images, gestures, style and mood of people portrayed. Photographic paper is more durable than life.

The book entitled "Żarki Żydowskie. Lost photographs" was released in december 2016 and since then it "lives on its own". When we were publishing this unique, collection of photographs by Polish

photographer Józef Bacior, we had identified only one of the portrayed people – Mordechai Weinryb. Today, thanks to the internet, we have learned the names and stories of a few more people from this wonderful collection. One of our main goals with this book was to restore the identity of the people photographed by Bacior so now we can proudly share our findings – stories of people discovered after so many years.

The book was published by the Brama Cukermana Foundation

שינוי שמות רחובות בבנדין

שני רחובות בבנדין נקראו על שמם של דמויות מפורסמות: רותקה לסקר ויהושע ויגודצקי

רחוב Pstrowskiego
ישונה לרחוב סטניסלב
ויגודצקי.

סטניסלב יהושע ויגודצקי
נולד בשנת 1907 בבנדין,
ואת שיריו הראשונים פרסם
בשנת 1933. במלחמת
העולם השנייה שהה בגטו
בנדין ובמחנות: אושוץ,
דכאו, זכסנהאוזן
ואורניבורג. בשואה איבד
את הוריו, אשתו ובתו.

משנת 1947 המשיך
לפרסם שירים, סיפורים קצרים ונובלות, ובשנת 1968
עלה לישראל והמשיך לכתוב ולפרסם. כתיבתו שייכת
לז'אנר ספרות השואה.

ויגודצקי נפטר בישראל בשנת 1992.

בחודש יוני פרסם חברנו, אדם שידלובסקי, כי מועצת
העיר בבנדין החליטה לשנות את שמותיהם של שני
רחובות בעיר על שמם של שתי דמויות יהודיות שחיו
בבנדין.

רחוב Podsiadly,
הממוקם באזור בו היה
גטו בבנדין, ישנה את
שמו לרחוב רותקה
לסקר.

רותקה לסקר -1943
1929, בתם של יעקב
ודבורה, שהתה בגטו
בנדין. בתקופה שהייתה
בגטו כתבה יומן,

שנמצא לאחר שנספתה, והוא ל"יד ושם". סיפורה של
רותקה ידוע כיום בכל העולם ומזכיר, במידת מה, את
יומנה של אנה פרנק, הצעירה ההולנדית שכתבה יומן
במהלך שהותה במחבוא באמסטרדם.

תודות לחברי הארגון על תרומתם הנדיבה

יונה אבני יעל בן סעידי

רבקה אדרת יעקב טאוזוביץ

הניה דוידור, שי-ישראל דוידור ודב דוידור

סדרה חדשה בבית התפוצות

די גאלדענע שטאט - ניו יורק

תרבות היידיש בניו יורק

בשיתוף עם בית שלום עליכם

עורכת הסדרה: רבקה אדרת

בימי שישי, אחת לחודש בין השעות: 11:00-09:00

פתיחה: 17.11.17

הרשמה: מרכז ההזמנות טל': 03-7457808

rivka@bh.org.il

שמירה על קשר עם הארגון

כדי לשמור על קשר עדכני ושוטף עם חברי הארגון נודה לכם אם תודיעו לנו על
כל שינוי במצבכם המשפחתי/בכתובתכם ו/או מספר הטלפון/כתובת הדוא"ל
שלכם בהקדם.

חברים המבקשים מידע בנושא המשלחת בשנת 2018 ו/או בכל נושא אחר
הקשור לארגון מתבקשים לפנות לרחל בבס מזכירת הארגון:

rachel.bebes@gmail.com טלפון: 03-6779562 050-8526567

The diary from the Parshnits camp

This is the story of a diary, a memoir, written by women that stayed at this camp, which was a labor camp. The diary held short poems one woman wrote to her inmate female friend while at the camp.

This sort of diary, memoirs, were highly common in Poland in the years prior to the Second World War as well as among schoolchildren in the years to follow. We came to know about the existence of the diary by Adam Szydowski, who told us: "During the first half of 2016, I met with my friend Marcin Kryevski who lives in Bedzin. He is an offspring of the Hirschberg family. He came to my house and handed me a copy of the diary that he had photocopied two years before, while on a visit to Canada. It belonged to Rozi Friesman, a family friend. When I started reading the dedications in the diary, the first thought I had was that here was an opportunity to revive the images of the women who were at this camp and had written these entries, but on second thought, could remaining women that had written in it be traced?

I published a list of the names of forty women whose names were in the diary, on Facebook asking those who knew anyone on the list to try trace them, connect with them and then let me know.

Within a short time, with the assistance of my friend Jeff Chimbler from New York, the improbable happened: information from the United States, Australia and Israel started flowing in. For obvious reasons, most women mentioned on my list were no longer with us. To my great joy there were numerous women that stayed at the camp, had written in the diary and were alive: Bella Neiman and Adzia Alonowicz from Israel, Fela Rinska from Miami USA, Hella Slomniczka from the USA and Lola Grossman and Frieda Zaitz from Australia.

In my dream, I envisioned a gathering of the women who had written and were still with us in which they were sharing their stories and memoirs from their time in the camp.

A short while after publishing the list, our Australian friend Harry Biernholtz met with two of the women and heard from them about life in the camp and about the diary. I came to Israel a little later and with the help of Itzhak Ofer met with Adzia Alonowicz at her house in Tel Aviv. Her children and

Itzhak Opler were present at the highly moving meeting. I handed her a copy of the pages she had written in the original diary. Azija recognized her handwriting and signature immediately, clearly remembering the diary and the circumstances under which she had written the dedications to her friends. Adzia was taken to the camp before her 15th birthday. It was a camp that produced supplies of ropes and fabrics for the German army. Her work at the camp was collecting fabrics, threads and buttons left over that had fallen to the floor after sewing uniforms and clothing."

One dedication Adzia had written:

To the Memory Cycle:

Do not look for roses is stormy life
For all you will find is poverty and hunger.
Diligent and efficient work pays better
And all the rest will be provided by God.
I am writing this as a memoir of tough times
we stayed at the camp in Farshnitz, to my
beloved friend Blima Prgricht who will
remember me in better days when we are
released and free
Adzia Alonowicz

Another dedication she wrote:

To remember to eternity
Do not cry when hunger disturbs you,
Do not love without being loved in return,
Do not nurture false hopes
Because you may be forgotten.
I am writing this as a memoir
To my lovely friend Rozi, with whom I had
been in tough and sad times in the camp
Who will remember me in better days when
we are released and free.
Farshnitz 13-6-1943

Opowiesc pamietnika z obozu Parsznic

Opowiesc pamietnika pisanego przez kobiety z obozu pracy Parsznic.

W pamietniku napisane krotkie wiersze poswiecone kobiecie przez kolezanke, w czasie pobytu w obozie. Pamietniki tego typu byly popularne w Polsce przedwojnej i takze powojennej .

O pamietniku dowiedzilismy sie od kolegi Adama Szydrowskiego i tak Adam opowiada: " w polowie 2016 spodkalem sie z kolega ktory mieszka w Bendzinie, Marcinem Krajewskim , potomkiem rodziny Hirszberg. Marcin przyszedl do mnie do domu z fotokopia pamietnika sfotografowanego przed 2 laty podczas jego pobytu w Kanadzie. Pamietnik nalezal do Rozy Prizman przyjaciolki rodzinnej.

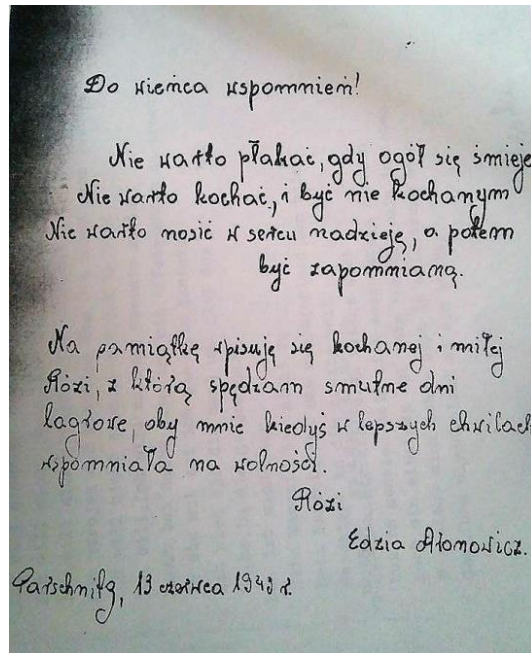
W chwili gdy zaczalem czytac pierwsza moja mysla bylo, ze oto jest okazja wrzesic do zycia osoby ktore przebywaly w obozie i pisaly w tym pamietniku . Droga mysl, moze mozna jeszcze znalezc ktoreś z pizaczych? Oglosilem w facebook okolo 40 nazwisk kobiet z nadzieja ze moze ktos zna, i polaczy sie ze mna.

W ciagu krotkiego czasu, z pomoca przyjaciela Jafa Cimblera z Nowego Yorku ,zaczely dochodzic wiadomosci ze Stanow, Austalii, Izraela.

Oczywiscie nie malo kobiet juz nie zyje, ale sa jeszcze liczne ze zyja: Bela Naiman i Edzia Alonowicz z Izraela, Fela Rinska z Majami w Stanach, Hela Slomnicka ze Stanow, Lola Grosman i Frida Zaic z Australii.

W mazeninach moich widzialem spotkanie kobiet, ktore byly w obozie i pisaly pamietnik. Kobiety ktore beda mogly podzielic sie z nami wspomnieniami i przezyciami z tamtego okresu.

W krotkim czasie po moim ogloszeniu , moj przyjaciel Hary Birnholt spotkal sie w Australii z 2 kobietami i one opowiedzialy mu o zyciu w obozie i o pamietniku.

Ja przyjechalem do Izraela i z pomoca Icyk Oplera spotkalem sie z Edzia Alonowicz w jej domu w Tel Avivie.

Na spotkaniu ktore bylo bardzo wzruszajace (byly tez dzieci Edzi i Icyk Opler) wreczylem jej odpis kartek z pamietnika . Kartki zawieraly jej wiersze. Edzia poznala swoje pismo i swoj podpis i dokladnie pamietala w jakiej sytuacji byl pisany pamietnik. Edzie przywieziono do obozu jeszcze zanim spelnilo sie jej 15 lat. Oboz byl obozem pracy w

ktorym wyrabiano sznury i materialy dla niemieckiego wojska. Zadaniem Edzi bylo zbierac guziki i nici ktore spadaly na podloge w czasie szycia mundurów."

jeden wiersz Edzi:
do wieca pamieci
nie szukaj roz w buziwym zyciu
bo tylko glod i bieda znajdziesz
dobra praca lepiej sie oplaca
a reszta od boga przyjdzie
Pisze to na pamiatke ciezkich dni w obozie
kochanej kolezance Blima Fergricht ,zeby
zapamietala mnie w leprzych dniach jak
bedziemy wolne i swobodne.
Edzia Aronowicz

drugi wiersz
na wieczna pamiec
nie placz kiedy dokucza ci glod
nie kochaj jak nie jestes kochana
nie ludz sie nadzieja
bo moze cie zapomna
ja to pisze na pamiatke
milej kolezance Rozy ktora byla ze mna w
obozie w ciezkich czasach ,
zeby pomietala mnie w leprzych czasach jak
bedziemy wolne i swobodne
Parsznic 13.6.1943

My friends and fellow descendents of Zaglembe Jews,

We are at the start of a new year, and this is the time to summarize the passing year and to outline plans for the new one.

In the course of the past year, the process of "changing of the guard" in the leadership of the Organization ended, and members of the second generation have replaced the first generation. Abraham Green and Yitzhak Turner, continue to accompany the new leadership team.

Since last Pesach, we have held a number of meetings: the Holocaust Day assembly, with about 800 people, the Café Zaglembe meeting with about 50 members, and the ceremony held on the 9th Av to commemorate the anniversary of the demolition of the Ghettos of Zaglembe.

The management has selected a limited team of six persons to lead the Organization until the date of the general meeting that will take place on the eve of Rosh HaShana. We are endeavoring, on the one hand, to formulate a plan of action

to recruit third generation members to act and participate in the Organization's activities, and on the other - to bring closer the second and third generation worldwide and to strengthen their ties with the Organization in Israel.

At the same time, we are preparing to commemorate the 30th anniversary of the erection of the memorial site in Modi'in, as part of the next Holocaust Day ceremonies.

A group of 25 members who set out from Israel participated in the Jewish Festival in Zaglembe which took place on the 7-9 September.

I hope we shall succeed in realizing our plans, thus continuing the work of our parents of the first generation in memorializing the legacy of Zaglembe and preserving the memory of the Holocaust.

Wishing a Happy New Year,
Good health and long life to all our friends.

Dov Pnini, Deputy Chairman of the Organization

Zaglembe Delegation's Visit to Poland - Summer 2018

Dear Friends,

For a long time now we have been trying to re-connect with the people of Zaglembe all over the world. In the years after the establishment of our organization in Israel, when the memorial was erected in Modi'in, and throughout the welcome years of activity of our first generation, there was fruitful cooperation between the Zaglembe organizations in Israel, the U.S.A., Canada, France and Australia, but to our regret, this connection has not been maintained. The second generation in other countries did not keep in touch with us and were not interested in our activity in Poland. However, last year, over 20 members from overseas joined our delegation to Poland,

and a welcome interaction has begun among people from Zaglembe worldwide.

The activity of the genealogists, and the availability of family connections on the Internet are creating a renewed desire for a global reconnection among the descendants of Zaglembe's Jews.

We are planning a very special trip to Poland next year. It will be to commemorate the 75th anniversary of the demolition of the Zaglembe Ghettos. The visit will take place between July 28 and August 5, and we already know of a strong response from all over the world from people who want to come with us!

הנצחה ביד הזיכרון

כל המעוניין להנציח את שמות יקיריו ביד הזיכרון לקדושי זגלמביה במודיעין,

אנא העבירו את השמות אל שמשון ישרון

טל: 052-5469-888

נא לציין - הנצחה

דוא"ל: jshimshon@gmail.com

Personal Commemoration

We remind you that in the Commemoration Valley in the Modiin Memorial Site, there are still places left for personal commemorations of family members that were perished during the Shoa. One engraved line of commemoration in black marble cost 150\$. Those who wish to commemorate their beloved ones may contact:

jshimshon@gmail.com

קפה זגלמביה

אחת לחודש נפגשים בני הדור השני והשלישי למפגש רעים והרצאה הודעה על המפגש נשלחת בדוא"ל

לפרטים נוספים: רחל בבס Rachel.bebes@gmail.com

דמי חבר לשנת 2018

הפעילות הרבה של הארגון מחייבת הוצאות כספיות בלתי מבוטלות. הכיסוי הכספי העיקרי בא מדמי חבר העומדים השנה על 150 ש"ח. כל תרומה נוספת תתקבל בברכה. את דמי החבר ניתן לשלם:

- ישירות לחשבון הבנק: לזכות "ארגון יוצאי זגלמביה", בנק לאומי, סניף 783 הרצליה, מס' חשבון: 34600/62 לאחר התשלום יש לשלוח העתק מההעברה לפקס: 03-6771542 או למייל: rachel.bebes@gmail.com על מנת שנוכל להוציא קבלה.

- באמצעות הדואר - בצ'ק לפקודת ארגון יוצאי קהילות זגלמביה, ת"ד 7799, רמת גן 5217701

אנא, שלמו את דמי החבר כדי שנוכל להמשיך בפעילות החשובה של הארגון. קיומו של הארגון תלוי בכם!

אביב לניצולי השואה

עמותת אביב לניצולי השואה נוסדה בשנת 2007 במטרה להבטיח את מיצוי זכויותיהם של ניצולי השואה בישראל.

העמותה מעניקה יעוץ וליווי אישי לניצולי השואה בנושא מיצוי זכויות ללא תשלום, במטרה לסייע לניצולי השואה לקבל את הזכויות המגיעות להם על פי חוק ולהבטיח שיפור משמעותי במצבם הכלכלי.

שירותי העמותה בקהילה ניתנים בחינם מתוך אמונה כי ניצולי השואה זכאים לקבל את מלוא זכויותיהם מבלי שייגבו מהם תשלום, עמלה או דמי חבר.

טלפון: 072-2424404 דוא"ל: info@avivshoa.co.il

לתרומות: ארגון יוצאי זגלמביה

בנק לאומי, סניף הרצליה מס' 783, חשבון מס' 34600/62

Zagłębie World Organization, 23 Frishman St., Tel Aviv 63561, Israel

For contributions: Bank Leumi of Israel, branch No. 783, account No. 34600/62

הדפסה - דפוס קוניאק ת"א

עיצוב: מיה ישראלי

עורכים: איציק אופלר, מיה ישראלי

כתובתנו: רחוב פרישמן 23, תל אביב 6356109, מייל מנהל אתר האינטרנט: admin@zaglembie.org

שומרים על קשר: עדכונים באתר - www.zaglembie.org, ובפייסבוק - "דור שני ושלישי ליוצאי זגלמביה"